

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce: **Bc. Adéla Rambousková**

Název práce: **Návrh metodiky na zlepšení emočního well-beingu u dospívajících dívek s výchovnými problémy**

Autor posudku: PaedDr. Zdeňka Hanková, Ph.D.

Diplomová práce se je zpracována pro velmi zajímavé téma projektu pro zkvalitnění emočního well-beingu u adolescentek s problémovým chováním, v rámci ústavní výchovy. Navrhovaná metodika se dotýká didaktických principů zážitkové pedagogiky, je dobře využitelná také ve školním prostředí, čímž nabývá širokého přesahu do autorčina učitelského studijního oboru Pedagogika.

Práce má jasně formulované cíle adekvátní typu a charakteru práce. Cíle jsou dobře koncipované pro možnosti empirického ověření.

Teoretické texty směřují jednak k charakteristikám vývojové fáze adolescence a na druhé straně k širšímu pojetí odborné oblasti rizikového chování (ohrožení psychického vývoje, problémové a rizikové chování, důsledky, specifika klientek výchovných ústavů). Tento záběr doplněn o paradigma duševního zdraví odpovídá ve vzájemném průniku dobrému východisku pro návrh metodiky pro zvolenou cílovou skupinu a záměr.

Neotřelé téma práce jistě autorce neulehčilo volbu relevantních odborných pramenů a literatury, přesto ve své DP prokazuje vhléd do problematiky napříč obory. V praktické části se jí podařilo udržet logický celek respektující znalosti z teoretické části a zároveň prokázat cit pro situaci v aktivitách s edukačním potenciálem i potřeb pro riziková místa.

Volba zkoumané specifické cílové skupiny zvláště akcentuje u emočně náročných technik zohlednění psychické bezpečnosti, která bývá v běžném školní prostředí při práci se skupinovou dynamikou třídy či osobnostním rozvojem podceňována. Potenciál zážitkové pedagogiky pro terapeutický přesah je známý, ale není snadné vybalancovat vzájemné vazby a souvislosti dotčených oborů psychoterapie a výchovy. S vhlédem do této problematiky si dovoluji ocenit pokoru, s jakou k těmto rizikům autorka postupovala. Zmíněné podněty považuji za inspirující stránku DP, a to zvláště u seberefektivních textů, které jsou součástí popisů jednání autorky při realizaci lekcí i v textech návrhů na změny. Dále na lekcích oceňuji pozornost k reflektivním strategiím využívaných zde s různým záměrem, a to přestože právě v těchto textech se ukazuje náročnost orientace v rozdílných rolích a podobách reflexe.

Možná bych ocenila již v teoretické části náhled do strategií, resp. didaktiky aktivit, aby byl zřejmý i adekvátní požadavek na profesní dovednost lektora/vychovatele/učitele využívajícího metodiku.

Doplnění této oblasti by vyvážilo bohatý text kapitoly k profesní „náročnosti“ odborného vychovatele o jinou stránku odborné připravenosti – didaktickou. Částečně didaktiku naznačuje úvodní text metodiky *Zipyho a Jablíkovi kamarádi* (prozrazuje víc, než motivaci autorky?); jistě je část „didaktiky“ k nalezení v kapitole *Koncepce a struktura lekcí* – např. *E-U-R model, model ALACT*. Domnívám se, že je ke zvážení prospěšnost kombinování teorie a návrhu v empirické části, kde bývá tradičně klíčové spíš „autorské“ uvažování .

Použité postupy empirické části ale zcela odpovídají cílům a dobře strukturují výstupy tak, aby jednak srozumitelně informovaly o předsunutém dotazníkovém šetření jako východisku a o realizovaném řešení a návrzích se změnami. Podařilo se zároveň metodiku formulovat jako přístupnou pro výše zmíněnou aplikaci ve školní prostředí.

Za podnětný považuji text diskuse, přestože není zcela tradiční, přináší interpretace zorientovaných postřehů opřených o zkušenosti.

Úroveň jazykového projevu odpovídá nárokům na diplomovou práci, terminologie respektuje odborná východiska. Autorka dodržela formální pravidla pro práci se zdroji.

Na závěr lze jednoduše shrnout, že předložená DP přináší zdařilý empirický počín a sama metodika umožňuje přesah pro konkrétní smysluplné uplatnění v praxi ústavních zařízení podobného typu a ve variování pro školní prostředí, čímž naplňuje přínost pro studovaný obor i profesní rozvoj autorky.

Otázky k obhajobě:

1. Do jaké míry je metodika „pružná“ v ohledu na složení a „náročnost“ cílové skupiny. Kde v tom smyslu vidíte riziková místa a kde naopak potenciál variování?
2. Jaký diagnostický nástroj byste doporučovala využít jako vstupní podmínku optimálního využití metodiky?
3. Jak a pro koho je významný evaulační proces implementace návrhu metodiky ve školním prostředí?

Práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v daném oboru.

Datum a podpis autora posudku diplomové práce: 13.5. 2021 Zdenka Hanková